

ESTATUTS DEL PARTIT SOCIALDEMÒCRATA

Títol I. Disposicions generals

Article 1. Denominació

Amb la denominació Partit Socialdemòcrata d'Andorra (PS) respon un partit polític que es regeix per aquests estatuts, pel seu Codi ètic i, en tot el que no s'hagi previst especialment, per la legislació vigent en matèria de partits polítics.

Article 2. Domicili

El domicili social del PS radica al carrer Prat de la Creu, números 59-65, escala A, planta 2a, despatx 1A, d'Andorra la Vella.

El domicili es podrà traslladar a qualsevol altre indret del Principat d'Andorra per acord del Comitè Directiu del partit, que també podrà establir les delegacions i oficines que calguin per al funcionament del partit.

Article 3. Finalitats

La finalitat del PS és construir una organització de dones i homes inclusiva, oberta a la ciutadania i preocupada pel benestar de les persones, on s'impulsi la consecució de la llibertat, la igualtat, la fraternitat i la solidaritat, tant individuals com col·lectives.

Aquesta organització té com a principis que impulsen la seva acció:

- a) Difondre l'ideari i els valors del partit en la societat.
- b) Proposar i implementar polítiques d'acord amb els valors del partit.
- c) Servir de pont entre les demandes i necessitats de la ciutadania i les institucions.
- d) Servir d'instrument de participació política de la ciutadania.
- e) Reflexionar sobre les necessitats presents i futures d'Andorra i de tota la seva gent.
- f) Promoure la participació de la ciutadania i dels membres del partit en les institucions mitjançant la presentació de candidatures.
- g) Governar per implementar l'ideari i els valors del partit.

Article 4. Àmbit d'actuació

L'àmbit territorial d'actuació del partit és Andorra, tant en el vessant nacional com en el parroquial.

No obstant això, el partit pot tenir l'activitat internacional que calgui per complir les finalitats que li encomanen aquests estatuts i les que decideixi el Comitè Directiu.

El partit podrà federar-se o associar-se a partits i unions de partits de caràcter nacional i internacional, sigui per afinitat ideològica o per impulsar la consecució de les finalitats del partit.

Article 5. Ideari i programa general

El PS es defineix a si mateix com a partit socialdemòcrata, progressista, defensor de la igualtat entre gèneres, promotor d'una major justícia social, i que dona suport a un creixement social i econòmic inclusiu que tingui en compte les necessitats de totes les persones que formen part de la societat.

És per això que el PS és una organització amb esperit transformador que té com a ideals que la impulsen l'aprofundiment de la democràcia participativa i dels drets i llibertats fonamentals, la implantació d'una economia que respecti el creixement sostenible i que repercuteixi en tota la ciutadania, la construcció d'institucions comunes que permetin el desenvolupament personal ple, així com la lluita per disminuir les desigualtats entre les persones i entre els pobles, fonament d'un ordre internacional just i en pau.

En la seva lluita per fer compatibles en la vida real els valors universals de llibertat i igualtat, el partit reconeix la funció social de la propietat, la importància de la iniciativa privada en la creació de riquesa, però també la legitimació del poder polític per regular el mercat allí on sigui necessari per a l'interès general. Així mateix, el partit es compromet a fomentar la participació de la societat civil en el debat públic imprescindible per a la presa de decisions polítiques i a dotar d'eines els poders públics per tal que esdevinguin veritables garants dels drets individuals, econòmics i socials de tots els ciutadans.

El partit té com a eixos essencials de la seva actuació política la defensa de la igualtat entre homes i dones i la democràcia paritària, així com la defensa del medi ambient i un desenvolupament econòmic que permeti gaudir del nostre país tant a les presents generacions com a les futures.

Article 6. Principi d'organització del partit

L'organització del partit s'inspira en els principis i garanties següents:

- a) La democràcia com a forma de participació dels afiliats i afiliades en la vida del partit.
- b) El respecte a la llibertat de consciència, al lliure pensament i a la lliure expressió de cadascun dels afiliats i afiliades sense més limitacions que el respecte a la declaració de principis i els objectius del partit. La llibertat de discussió i d'expressió serà absoluta a tots els nivells del partit.
- c) La voluntat d'assolir i mantenir una implantació nacional.
- d) En els òrgans de direcció del partit i en les candidatures es procurarà garantir una representació proporcional per gèneres i edat segons el nombre d'afiliats.
- e) La disciplina respecte a les decisions adoptades pels òrgans competents del partit, dins del qual hi haurà una sola estructura orgànica, una sola política i una sola acció comuna.
- f) La renovació periòdica dels òrgans de direcció, execució i control, i la possibilitat de revocar-los totalment o parcialment.
- g) L'autonomia dels seus òrgans, dins la competència estatutària de cadascun.
- h) La responsabilitat solidària dels membres de tots els òrgans col·legiats en els acords vàlidament adoptats, independentment de la seva posició individual (això no eximeix els membres dels òrgans col·legiats que tinguin la condició d'òrgans unipersonals de la seva responsabilitat individual respecte de les funcions específiques que els pertoquin).
- i) La garantia de representació de les posicions minoritàries en l'elecció dels òrgans de direcció a tots els nivells.
- j) En coherència amb el principi de transparència i publicitat en la presa de decisions, les que siguin adoptades pels òrgans competents del partit s'hauran de publicar o enregistrar abans d'aplicar-les en un termini de temps raonablement proper a l'aplicació, amb indicació del contingut, la data i l'òrgan que ha adoptat la decisió.
- k) El debat polític permanent com a instrument per aprofundir en la formació i capacitació política dels afiliats i afiliades, per al coneixement i la síntesi de les diferents posicions existents en el partit i per a l'adopció de decisions en funció de criteris polítics.
- l) La necessària renovació periòdica dels càrrecs d'elecció interna i dels candidats i candidates a càrrecs públics.
- m) La incompatibilitat en l'exercici de determinats càrrecs i funcions dins i fora del partit, d'acord amb el que estableix el Codi ètic.

Títol II. Membres del partit

Article 7. Membres del partit

Poden militar en el partit tots els ciutadans i ciutadanes de qualsevol nacionalitat majors de 16 anys que ho sol·licitin. En la sol·licitud hauran d'especificar quina col·laboració volen establir amb el partit, com a afiliat o afiliada o com simpatitzant.

Capítol primer. Afiliació

Article 8. Afiliació

La inscripció com a persones afiliades al partit és oberta a les ciutadanes i ciutadans que compleixin els criteris definits a l'article 7.

Les persones afiliades de fins a 35 anys d'edat podran integrar-se en la Joventut Socialdemòcrata d'Andorra si així ho desitgen, seguint el procés marcat en els estatuts d'aquesta organització.

Article 9. Admissió

El Comitè Directiu, a proposta de l'Executiva, determina reglamentàriament el contingut dels documents d'inscripció i el procediment en tot allò que no estigui previst en els estatuts del partit.

El Comitè Directiu pot delegar en l'Executiva la comprovació formal del compliment dels tràmits d'admissió per part de les persones que sol·liciten afiliar-se i l'acceptació si compleixen els requisits. En qualsevol moment el Comitè Directiu podrà recuperar de nou la capacitat d'acceptar o no els nous membres del partit.

La condició d'afiliat o afiliada del partit s'adquireix a petició escrita de la persona interessada, que es presenta a la seu del partit.

Un cop s'ha acceptat l'admissió del nou afiliat o afiliada, se l'inscriu al cens de persones afiliades del partit, i adquireix els drets i deures definits en aquests estatuts.

L'admissió com a persona afiliada al partit comporta l'acceptació per part d'aquesta persona dels objectius i de l'ideari polític del partit i el compromís d'actuar de conformitat amb els mateixos objectius i ideari, amb aquests estatuts i amb la legislació aplicable.

Article 10. Pèrdua de la condició d'afiliat o afiliada

La condició d'afiliat o afiliada al partit es perd per la concurrència d'algun dels supòsits

següents:

- a) Per canvi de condició cap a simpatitzant, a petició de la persona interessada o a proposta de l'Executiva amb l'acceptació d'aquesta persona.
- b) Per renúncia a la condició de membre del partit a petició de la persona interessada mitjançant comunicació escrita adreçada als òrgans competents del partit.
- c) Per desenvolupament de qualsevol activitat contrària al partit.
- d) Per formar part d'una llista electoral o d'un govern d'una altra formació política amb la qual el partit no hagi establert un acord.
- e) Com a resultat d'una sanció disciplinària imposada en virtut de l'expedient corresponent.
- f) Per condemna ferma per delictes relacionats amb corrupció pública.
- g) Per decisió de la Comissió de Garanties en aplicació de les seves competències.
- h) Per defunció.

Els supòsits *c*, *d* i *f* comporten la suspensió temporal dels drets de l'afiliat o l'afiliada fins que els òrgans competents del partit comprovin la veracitat i la gravetat dels fets.

Capítol segon. Drets i deures de les persones afiliades

Article 11. Drets de les persones afiliades

Les persones afiliades tenen els drets següents:

- a) Participar en l'elaboració del programa i de la línia política del partit.
- b) Participar activament en la vida interna del partit, exercint-hi una activitat política específica. Cada afiliat o afiliada participa en les reunions del comitè local que li pertorqui i en les de les comissions de treball en què s'hagi inscrit.
- c) Assistir al Congrés del partit i participar-hi com a membres de ple dret, amb veu i vot.
- d) Ser electores i elegibles a totes les instàncies organitzatives del partit. Només les persones afiliades que estiguin al corrent del pagament de les quotes poden assumir responsabilitats en els diferents òrgans directius del partit: Congrés, Comitè Directiu i Executiva.
- e) Ser elegibles i participar en la designació de candidats i candidates a càrrecs de representació pública, d'acord amb les disposicions d'aquests estatuts i en les condicions establertes reglamentàriament.
- f) Causar baixa en el partit amb la mera comunicació d'aquesta voluntat.

- g) Rebre el suport dels òrgans de govern del partit en cas de dificultats derivades de l'acció política.
- h) Expressar lliurement les seves opinions amb ple respecte als afiliats i afiliades i al partit.
- i) Associar-se amb altres afiliats i afiliades en corrents d'opinió, grups d'opinió o d'altres plataformes on s'exerceix el dret d'associació interna.
- j) Reunir-se als locals del partit, expressar-se a través dels seus òrgans i dirigir-se als de direcció i execució.
- k) Presentar o demanar informació, suggeriments, crítiques i ser ateses per tots els òrgans de govern del partit.
- l) Participar en la presa de decisions mitjançant els òrgans definits en aquests estatuts.
- m) Rebre la informació de les activitats del partit, de les decisions dels òrgans directius i de l'estat de comptes.
- n) Tenir accés a les decisions que hagin adoptat els òrgans competents del partit, i a aquest efecte es constituirà un registre d'accés públic per als afiliats i afiliades. Cap persona afiliada no estarà vinculada per una decisió presa per qualsevol òrgan competent si aquesta decisió no ha estat degudament publicada o registrada.
- o) Recórrer als òrgans interns competents contra les sancions que els hagin estat imposades d'acord amb el que preveuen aquests estatuts.

Article 12. Obligacions de les persones afiliades

Els afiliats i afiliades tenen els deures següents:

- a) Compartir les finalitats del partit i col·laborar per aconseguir-les.
- b) Conèixer, defensar, aplicar i respectar el programa i la línia política del partit.
- c) Respectar els presents estatuts i la resta de la normativa del partit, especialment el seu Codi ètic.
- d) Respectar i complir els acords vàlidament adoptats pels òrgans del partit.
- e) Contribuir a finançar el partit mitjançant l'abonament de les quotes ordinàries i les aportacions extraordinàries fixades pels òrgans competents.
- f) Renunciar a l'afiliació a qualsevol altre partit d'àmbit parroquial o nacional.
- g) Notificar, actualitzar i modificar les seves dades.
- h) Mantenir el compromís de confidencialitat de les comunicacions i els debats interns sobre temes sensibles quan algun òrgan del partit ho demani.

Article 13. Privació dels drets de la persona afiliada

Cap persona afiliada al partit no podrà ser desposseïda dels seus drets si no és en virtut d'una decisió adoptada pels òrgans competents, de conformitat amb les disposicions d'aquests estatuts.

Capítol tercer. Règim disciplinari

Article 14. Infraccions

1. Els incompliments, per part dels membres del partit, dels estatuts o dels deures que se'ls imposin, poden ser qualificats com a infraccions lleus, greus o molt greus.
 - a) Són infraccions lleus:
 - tenir una conducta contrària als principis del partit;
 - ocasionar o ser responsable de perjudicis lleus en el patrimoni o en el bon nom del partit;
 - fer acusacions greus i injustificades contra un altre afiliat o afiliada;
 - en general, incomplir qualsevol precepte d'aquests estatuts, sempre que no provoqui un perjudici al partit o als seus membres, o que la infracció no hagi estat qualificada com a greu o molt greu.
 - b) Són infraccions greus:
 - incomplir de forma deliberada els acords vàlidament adoptats pels òrgans del partit;
 - causar, per acció o per omissió, perjudicis greus en el patrimoni o en el bon nom del partit;
 - no abonar qualsevol quota ordinària o extraordinària, vàlidament acordada per l'òrgan competent, en el moment en què es requereixi;
 - incomplir qualsevol precepte d'aquests estatuts si provoca un perjudici al partit o a qualsevol dels membres, excepte si la infracció ha estat qualificada com a lleu o molt greu.
 - c) Són infraccions molt greus:
 - posar en perill o provocar, per negligència o mala fe, perjudicis molt greus en el patrimoni o en el bon nom del partit.

2. La reincidència en dos infraccions lleus podrà comportar que l'òrgan competent qualifiqui com a greu el fet infractor.
3. Dos infraccions greus donen pas a una infracció molt greu.

Article 15. Sancions

1. D'acord amb els principis d'adequació i proporcionalitat, les sancions que poden imposar-se als membres del partit per les infraccions comeses són les següents:
 - a) per infraccions lleus: amonestació;
 - b) per infraccions greus: suspensió temporal de la condició de membre del partit per un màxim d'un any;
 - c) per infraccions molt greus: baixa definitiva de la condició de membre del partit.
2. L'amonestació consisteix en un escrit dirigit a la persona en què s'indiquen els punts que ha infringit i se li requereix que corregeixi la seva conducta o comportament inapropiat i que eviti la reincidència.
3. L'aplicació i duració de la baixa temporal s'ha de fixar d'acord amb la gravetat de la infracció, i comporta la suspensió temporal de l'exercici dels drets i deures com a membre del partit, així com de l'exercici dels càrrecs que hi pugui desenvolupar.

Article 16. Procediments sancionadors

1. L'òrgan competent per instruir els expedients sancionadors el formen els tres membres de la Comissió de Garanties, que esdevé òrgan instructor de l'expedient.
2. La incoació dels expedients sancionadors correspon a la Comissió de Garanties, d'ofici o a instància de qualsevol membre del partit.
3. Un cop incoat l'expedient sancionador, es notifica mitjançant carta certificada amb avís de recepció –o un mètode equivalent– al membre del partit objecte de l'expedient, per informar-lo de les presumptes infraccions que hagi pogut cometre i de les sancions que comporten. Així mateix, se li ha de concedir un termini, no inferior a 15 dies, perquè pugui ser escoltat i formuli les al·legacions que estimi pertinents.
4. El membre del partit objecte de l'expedient podrà manifestar les seves al·legacions per escrit i adreçar-les a la Comissió de Garanties del partit mitjançant carta certificada amb avís de recepció –o un mètode equivalent– i dins del termini establert, que no podrà ser inferior a set dies.
5. Després de rebre les al·legacions, la Comissió de Garanties, en un termini mínim

de 15 dies i màxim d'un mes des de la data de recepció de l'escrit d'al·legacions, ha de decidir si es procedeix a l'arxivament definitiu de l'expedient sancionador o si, en cas contrari, s'eleven les actuacions a proposta de resolució o sanció.

6. La decisió de la Comissió de Garanties, en un o altre sentit, s'ha de notificar per carta certificada amb avís de recepció –o un mètode equivalent– al membre del partit objecte de l'expedient en el termini màxim d'una setmana.
7. La proposta de sanció ha de ser motivada, i ha de contenir com a mínim els aspectes següents:
 - Els fets objecte de l'expedient sancionador i les proves.
 - El tipus d'infracció que comporten els fets i la motivació per imputar-la.
 - El responsable o autor de la infracció o les infraccions.
 - La sanció que l'òrgan instructor proposa per al responsable o autor de la infracció o les infraccions.
8. Un cop establerta la proposta de sanció i notificada al membre del partit objecte de l'expedient sancionador, la Comissió de Garanties ha de ser convenientment convocada a l'efecte que decideixi, per majoria simple, sobre la procedència o improcedència de la sanció proposada i, en conseqüència, sobre si s'ha d'aplicar.
9. La resolució de l'expedient sancionador s'ha de notificar a la persona expedientada mitjançant carta certificada amb avís de recepció –o un mètode equivalent– en el termini màxim d'una setmana des que la Comissió de Garanties hagi pres l'acord corresponent.
10. El membre del partit que hagi estat sancionat té dret a recórrer contra la sanció que se li hagi imposat, davant del Comitè Directiu del partit, mitjançant carta certificada amb avís de recepció –o un mètode equivalent– en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la notificació de la resolució de l'expedient sancionador.
11. La interposició de recurs suspèn l'eficàcia de la sanció imposada fins a la data de la seva resolució.

Transcorregut el termini esmentat sense que s'hagi interposat recurs davant del Comitè Directiu, la sanció esdevé ferma i definitiva.

La resolució del recurs ha de ser notificada per l'òrgan d'apel·lacions a la persona expedientada, mitjançant carta certificada amb avís de recepció –o un mètode equivalent– en el termini màxim de quinze dies des de la data de la resolució del recurs.
12. Els terminis computen per dies hàbils.
13. Tots els recursos proposats ho seran sense perjudici dels recursos judicials que escaiguin.

Capítol quart. *Simpatitzants*

Article 17. *Definició de simpatitzant*

Les persones que desitgin col·laborar amb el partit sense assumir els drets i els deures de les persones afiliades podran estar-hi vinculades amb la qualificació de simpatitzants.

En aquest sentit, es poden considerar simpatitzants les persones que ho hagin sol·licitat de manera formal o que hagin desenvolupat algun tipus d'activitat vinculada directament al partit.

Els i les simpatitzants tenen els drets següents:

- Poden rebre convocatòries a les sessions informatives i de debat específic, així com a deliberacions programàtiques, i participar-hi.
- Poden participar en referèndums i en els processos de designació de candidats i candidates, en la forma que es prevegi en el reglament corresponent.
- Poden col·laborar amb el partit en les activitats i mobilitzacions que els siguin pròpies i també hi poden col·laborar econòmicament, si ho desitgen.

Cadascun dels comitès locals del partit ha de portar un registre de les persones simpatitzants que hi estiguin adscrites.

Títol III. Òrgans del partit

Capítol primer. *Òrgans de direcció i de govern*

Article 18. *Òrgans de direcció del partit*

La direcció, el govern i l'administració del Partit Socialdemòcrata d'Andorra corresponen als òrgans següents:

- a) El Congrés.
- b) El Comitè Directiu.
- c) L'Executiva.

Secció primera. *El Congrés*

Article 19. *Definició del Congrés*

El Congrés és l'òrgan sobirà i superior del partit. Està integrat per la totalitat de les persones afiliades i té les facultats més àmplies per desenvolupar i assolir els objectius del partit.

El Congrés assumeix la màxima representació i autoritat del partit i li correspon la darrera instància de govern i administració.

Article 20. Competències del Congrés

Són competències del Congrés:

- a) Definir els principis, elaborar l'estratègia i aprovar les línies d'actuació programàtica, votant les mocions i les ponències que s'hi hagin presentat.
- b) Aprovar o desautoritzar la gestió del Comitè Directiu i la dels diferents òrgans de govern.
- c) Elegir els membres del Comitè Directiu que no siguin membres nats o nades pel seu càrrec o la seva funció.
- d) Elegir els membres de l'Executiva.
- e) Establir les línies fonamentals de la política electoral del partit, com programes de govern i aliances electorals i el sistema de designació dels candidats i candidates que s'hauran de presentar a les diverses eleccions que se celebrin a Andorra, d'acord amb el que estipulen aquests estatuts.
- f) Fixar les quotes ordinàries i les aportacions extraordinàries que han d'abonar les persones afiliades.
- g) Resoldre, en darrera instància, els recursos contra els acords del Comitè Directiu.
- h) Aprovar la modificació dels estatuts.
- i) Acordar la dissolució del partit.
- j) Elegir el defensor o la defensora de l'afiliat i l'afiliada.
- k) Aprovar la incorporació del partit a federacions i unions de partits.
- l) En general, les més àmplies facultats referents a la direcció i al govern del partit.
- m) Valorar l'exercici i l'acompliment programàtic en les administracions assumides pel partit.
- n) Valorar l'acompliment de les resolucions assumides en els congressos anteriors.

Article 21. Reunions del Congrés

El Congrés es reuneix amb caràcter ordinari un cop cada dos anys.

Es reuneix amb caràcter extraordinari quan així ho acordi el Comitè Directiu, a iniciativa pròpia o a petició d'una cinquena part de les persones afiliades. En el darrer cas, la reunió ha de tenir lloc dins els trenta dies següents a la recepció de la demanda de convocatòria. La convocatòria del Congrés s'ha de fer sempre amb una antelació mínima de quinze dies.

Article 22. *Organització de les reunions del Congrés*

Les sessions del Congrés es desenvolupen segons el reglament que s'aprova, a proposta de l'Executiva, a l'inici de cada reunió, ja sigui ordinària o extraordinària.

Secció segona. *El Comitè Directiu*

Article 23. *Definició del Comitè Directiu*

El Comitè Directiu és l'organisme superior de direcció i de govern del partit en el període comprès entre congressos ordinaris. Té les facultats més àmplies de decisió, representació, direcció, govern i administració, i fa ús d'aquestes facultats d'acord amb les directrius i les línies programàtiques aprovades pel Congrés.

Article 24. *Funcionament del Comitè Directiu*

El Comitè Directiu funciona en ple i en la seva Executiva.

El ple es reuneix almenys cinc vegades l'any, durant els mesos d'octubre a juny, i en qualsevol cas tres reunions han de coincidir durant el període de sessions parlamentàries. També es reuneix en sessió extraordinària cada vegada que calgui a instància de l'Executiva o d'una quarta part dels membres del Comitè Directiu.

El Comitè Directiu dona compte de la seva gestió al Congrés.

El funcionament del Comitè Directiu està regulat per un reglament aprovat pel mateix Comitè Directiu.

Article 25. *Membres del ple del Comitè Directiu*

El ple del Comitè Directiu està integrat per:

- a) Els membres de l'Executiva.
- b) Els representants o coordinadors i coordinadores dels comitès locals.
- c) Els consellers i les conselleres generals elegits.
- d) El cap o la cap de Govern, membre del partit.
- e) Dos representants dels ministres del Govern, membres del partit.

- f) Les persones afiliades elegides pel Congrés, en nombre d'una per cada deu persones afiliades i amb un màxim de deu.
- g) Una persona representant dels cònsols elegits o les cònsols elegides, membres del partit.
- h) Una persona representant de cada Consell de Comú en el qual el partit estigui present.
- i) El coordinador o la coordinadora de la Secretaria de Polítiques d'Igualtat.
- j) Els coordinadors o coordinadores de les comissions de treball del partit actives en cada moment.
- k) Les persones representants de la Joventut Socialdemòcrata d'Andorra, tal com s'especifica a l'article 51.

L'Executiva, per motius d'interès per al partit, podrà convidar una persona a assistir a les reunions del Comitè Directiu. Aquesta persona tindrà veu però no vot, i no comptarà a efectes del càlcul del quòrum requerit.

Article 26. Competències del Comitè Directiu

Correspon al Comitè Directiu:

- a) Dictar les normes necessàries per ordenar el seu règim de funcionament, determinant de forma específica l'abast de les facultats que delega en l'Executiva.
- b) Aprovar els pressupostos, fiscalitzar els comptes i acceptar donacions.
- c) Acordar l'admissió de nous afiliats i afiliades, sense perjudici del que estableix l'article 9.
- d) Convocar les reunions del Congrés.
- e) Aprovar l'estructura de les comissions de treball afegint, fusionant o eliminant comissions de treball segons les necessitats internes del partit.
- f) Designar, d'entre els seus membres i per a cada període electoral, la Comissió de Candidatures.
- g) Designar, d'entre els seus membres, tres membres de la Comissió de Garanties.
- h) Designar, d'entre els seus membres, un censor de comptes.
- i) Proposar, d'acord amb l'Executiva, els càrrecs polítics no electius als organismes o a les persones que hagin de procedir al nomenament corresponent.
- j) Nomenar una comissió gestora en cas de dimissió de l'Executiva.

- k) Definir la política del partit, mentre el Congrés no estigui reunit, d'acord sempre amb les resolucions del Congrés anterior.
- l) Aprovar, si escau, les conclusions de les comissions de treball, així com les de les jornades o seminaris que es convoquin per desenvolupar la línia política del partit.
- m) Informar en tot moment els afiliats i les afiliades de les resolucions adoptades.
- n) Elaborar el programa electoral d'àmbit nacional del partit, d'acord amb les resolucions del Congrés, i designar els candidats i candidates que s'hauran de presentar a les diferents eleccions que se celebrin a Andorra, d'acord amb el que estipulen aquests estatuts.
- o) Determinar la política d'aliances del partit a escala nacional o parroquial.
- p) Controlar que l'actuació dels representants del partit que ocupin càrrecs públics estigui d'acord amb el programa electoral i decidir el sentit de vot en qüestions importants com una moció de censura o el vot per elegir el cap o la cap de Govern o un cònsol de comú.
- q) Convocar un procés de primàries obertes a la ciutadania per triar el candidat o candidata a cap de Govern o a cònsol major. Elaborar un reglament d'eleccions primàries que determini tots els aspectes necessaris per al seu bon funcionament. Validar el candidat o candidata i declarar nul el resultat en cas de conflicte greu.
- r) Totes les altres facultats que no estiguin atribuïdes a altres òrgans del partit.

Article 27. Reunions del Comitè Directiu

Les reunions del ple són convocades per l'Executiva, i presidides pel president del partit assistit pel secretari o la secretària d'organització, que exerceix la secretaria de l'òrgan.

Les decisions es prenen per majoria dels assistents a la reunió.

Perquè els acords siguin vàlids cal que hagin estat adoptats per una tercera part, almenys, del total de membres del ple.

Tota persona membre del Comitè Directiu que tingui una retribució econòmica relacionada amb el partit, ha d'assistir obligatòriament a les reunions del Comitè Directiu. En cas de no fer-ho en tres reunions consecutives sense causa justificada de rellevància suficient, el Consell de Garanties iniciarà un expedient que podrà comportar la pèrdua de filiació al Comitè Directiu d'aquesta persona.

Article 28. Renovació dels membres del Comitè Directiu

La renovació dels membres del Comitè Directiu elegits pel Congrés i la dels coordinadors o coordinadores dels comitès locals es fa cada dos anys. Les persones

afiliades que siguin membres nades del ple, pel fet de tenir un càrrec electiu o de designació política, cessen en el moment que acabi el mandat.

Article 29. Procediment d'elecció dels membres electius del Comitè Directiu

Les persones afiliades que han de ser elegides pel Congrés per formar part del Comitè Directiu s'han d'adequar als requisits exigits per aquests estatuts.

Poden ser candidates totes les persones afiliades al partit.

Un cop determinat el nombre de llocs a cobrir, es procedirà a escollir en el Congrés les persones que ocuparan aquests llocs. Anunciat el nom de totes les persones candidates, l'Executiva proveirà paperetes amb la llista que inclogui, per ordre alfabètic, la totalitat dels cognoms i noms dels candidats i candidates precedits d'un requadre en el qual, mitjançant una creu, l'electora o elector designa els que escull. Cada membre del partit té tres vots per a tres persones diferents que ha de marcar en la mateixa papereta. En el cas que en una papereta figurin més de tres preferències, la papereta es considerarà nul·la.

Seràn elegits els candidats i candidates que obtinguin més vots. En el cas que es produeixi un empat, s'elegirà la persona amb més temps d'afiliació, i si es dona el cas que les persones empatades disposen de la mateixa antiguitat, s'elegirà la persona més jove.

Si hi ha menys candidats o candidates que llocs a cobrir, les persones candidates hauran d'obtenir almenys cinc vots per ser escollides.

Les persones afiliades poden presentar la seva candidatura fins al moment que es determini en la convocatòria del Congrés.

Article 30. La Comissió de Candidatures

El Comitè Directiu nomena la Comissió de Candidatures.

Corresponen a la comissió de candidatures les funcions següents:

- a) Proposar al Comitè Directiu les candidatures als càrrecs de cap de Govern, consellers i conselleres generals i cònsols.
- b) Organitzar i participar en el procés d'eleccions primàries obertes a la ciutadania per escollir candidat o candidata a cap de Govern o a cònsol major segons els estatuts i el reglament de primàries.
- c) Impulsar el compliment estricte del que estableixen els estatuts, els reglaments

del partit i els acords congressuals pel que fa a la confecció, votació i ratificació de candidatures a càrrecs electes.

Aquesta Comissió proposa, si escau, noves reglamentacions sobre aquesta matèria i en la revisió de la normativa vigent.

Aquesta Comissió estarà formada per un mínim de cinc membres i un màxim de deu, a més del secretari o la secretària d'organització.

A les reunions de la Comissió de Candidatures hi han de ser presents amb veu els i les caps de llista, o una persona que deleguin, corresponents a cada precandidatura o candidatura considerada.

La Comissió haurà de justificar al Comitè Directiu la idoneïtat dels candidats i candidates proposats.

Secció tercera. L'Executiva del partit

Article 31. Definició de l'Executiva

L'Executiva és l'òrgan que impulsa l'acció política i dinamitza la vida interna del partit. A aquest efecte, estableix la coordinació entre totes les instàncies del partit i promou el compliment dels acords presos pels diferents òrgans.

Article 32. Funcionament de l'Executiva

L'Executiva actua, amb caràcter ordinari, per delegació del Comitè Directiu, i ha de donar compte dels seus acords al ple en la primera reunió que celebri.

L'Executiva elabora el seu propi reglament de funcionament intern, que ha de preveure obligatòriament la periodicitat i la modalitat de les seves decisions, i el presenta al Comitè Directiu perquè en tingui coneixement després d'adoptar-lo o modificar-lo.

Article 33. Membres de l'Executiva

L'Executiva està formada pel president o presidenta, el primer secretari o la primera secretària, el secretari o la secretària d'organització i quatre vocals.

Una persona representant de la Joventut Socialdemòcrata d'Andorra formarà part de l'Executiva com a membre nada.

Quan un vocal deixa de ser-ne membre, l'Executiva proposa al Comitè Directiu la persona que l'ha de substituir fins al proper Congrés.

Extraordinàriament, l'Executiva es pot ampliar amb dos vocals més per alteracions de les circumstàncies com pot ser l'entrada en el Govern nacional, una càrrega de treball

excepcional o nous requeriments polítics. En aquest cas, l'Executiva proposarà al Comitè Directiu el nom o els noms de la persona o les persones que passaran a formar-ne part.

Si ho considera necessari, l'Executiva pot designar, amb veu i sense vot, un secretari executiu o una secretària executiva que l'assisteixi en les seves reunions i en l'administració ordinària del partit.

Article 34. Competències de l'Executiva

Correspon a l'Executiva:

- a) Dictar les normes necessàries per ordenar el seu règim de funcionament.
- b) Executar els pressupostos i presentar els comptes al ple del Comitè Directiu perquè els fiscalitzi.
- c) Elaborar i mantenir el cens de persones afiliades.
- d) Convocar les reunions del Comitè Directiu.
- e) Proposar al ple del Comitè Directiu la creació de comissions de treball.
- f) Organitzar i dirigir la campanya electoral.
- g) Proposar al Comitè Directiu els candidats i candidates a càrrecs polítics no electius.
- h) Ser informada de les reunions dels comitès locals, i pot designar una persona delegada perquè hi assisteixi.
- i) Posseir la representació externa del partit.
- j) Exercir totes les facultats relatives a l'administració ordinària del partit.
- k) Fer el seguiment polític de la tasca del Govern i del desenvolupament legislatiu.
- l) Vetllar pel manteniment de la línia programàtica del partit en totes les institucions en les quals tingui representació.

Article 35. Reunions de l'Executiva

Les reunions de l'Executiva són convocades pel president o la presidenta. Les decisions es prenen per majoria de les persones assistents a la reunió, amb vot diriment del president o la presidenta. Perquè els acords siguin vàlids cal que siguin presents a la reunió la meitat dels seus membres.

Article 36. Elecció dels membres de l'Executiva

La renovació de l'Executiva es fa cada dos anys mitjançant un Congrés.

Les candidatures podran ser presentades a l'Executiva sortint fins al dia anterior a la data que hagi de tenir lloc l'elecció.

L'elecció de l'Executiva es fa de forma conjunta de tots els seus membres en format de llista tancada, sense perjudici del que estableix l'article 33. Les candidatures a formar una Executiva han d'incloure els set noms dels seus membres, i han d'especificar quines persones ocuparan els càrrecs de president o presidenta, primer secretari o primera secretària i secretari o secretària d'organització.

La llista que obtingui el nombre més gran de vots serà la que formarà l'Executiva del partit.

Cada persona afiliada només pot votar una candidatura.

Article 37. El president o la presidenta

El president o la presidenta posseeix la representació oficial del partit.

Presideix i modera les reunions dels òrgans de representació del partit. Convoca les reunions de l'Executiva.

Article 38. El primer secretari o la primera secretària

El primer secretari o la primera secretària coordina la política i l'estratègia del partit.

És la persona que actua com a portaveu qualificada de l'Executiva. Coordina els treballs de l'Executiva. Substitueix el president o la presidenta en cas d'absència.

Article 39. El secretari o la secretària d'organització

Corresponen al secretari o la secretària d'organització les funcions següents:

- a) Controlar la gestió econòmica del partit i preparar els comptes de cada exercici.
- b) Preparar la memòria anual d'activitats.
- c) Custodiar el llibre d'actes i vetllar perquè estigui al dia.
- d) Vetllar per la correcta formalització de les convocatòries dels òrgans de govern.
- e) Presidir la Comissió de Candidatures.
- f) Incorporar i apartar del servei el personal administratiu i subaltern contractat pel partit.
- g) Coordinar les accions polítiques i les tasques dels coordinadors i coordinadores locals del partit.
- h) Coordinar les accions polítiques de les comissions de treball.
- i) En general, supervisar l'administració executiva ordinària del partit.

Article 40. Vicesecretaris o vicesecretàries

Els vocals de l'Executiva poden ser nomenats vicesecretaris o vicesecretàries per encarregar-se de coordinar i fer seguiment de polítiques concretes que siguin d'especial interès per al partit. Aquest nomenament es fa per acord de l'Executiva i es pot alterar en qualsevol moment segons les necessitats polítiques.

Capítol segon. Òrgans de participació i de treballSecció primera. Els comitès locals**Article 41. Definició de Comitè Local**

A totes les parròquies en què el Partit Socialdemòcrata tingui un mínim de cinc afiliats es constitueix un Comitè Local, el qual està format per totes les persones afiliades i simpatitzants del partit, inscrites en el cens electoral de la parròquia o que hi hagin nascut –a elecció seva– i per les persones afiliades estrangeres que hi resideixin. Els afiliats i afiliades de nacionalitat andorrana residents a l'estranger s'inscriuen al Comitè Local que triïn.

Article 42. Funció del Comitè Local

El Comitè Local és el canal habitual a través del qual les persones afiliades intervenen, entre congressos, en la discussió dels documents i programes i participen en l'adopció de les decisions polítiques, i on decideixen, dins els límits marcats per l'ideari i la línia programàtica del partit, la política més adient en el respectiu àmbit d'actuació territorial. Mitjançant les persones representants dels òrgans de direcció i govern, reben i transmeten la informació i coneixen les directrius.

Són funcions específiques de cada Comitè Local proposar a la Comissió de Candidatures, en cada convocatòria d'eleccions comunals, la candidatura per al Comú respectiu.

Article 43. Funcionament del Comitè Local

Correspon a cada Comitè Local, tenint en compte el seu volum i característiques singulars, dotar-se dels mecanismes necessaris per a l'organització del seu funcionament, d'acord amb els principis de representativitat i de democràcia interna.

El Comitè Local es reuneix amb periodicitat mensual i sempre que el convoqui el coordinador o la coordinadora, ja sigui a iniciativa pròpia o d'una quarta part de les persones afiliades del Comitè respectiu.

Article 44. El coordinador o la coordinadora del Comitè Local

Sense perjudici del que s'estableix en l'article anterior, cada Comitè Local elegix un coordinador o una coordinadora d'entre els seus membres, que assumeix, a més de les que li pugui encomanar el mateix comitè, les funcions següents:

- a) Convocar i presidir les reunions del Comitè Local i mantenir-ne la representació davant el Comitè Directiu.
- b) Traslladar al Comitè Directiu els acords i les propostes que aprovi el Comitè Local.
- c) Assumir la representació local del partit, coordinar i impulsar les seves actuacions dins el respectiu àmbit territorial, i transmetre al Comitè Local la informació i les directrius que li siguin facilitades pels òrgans de direcció.
- d) Participar com a membre nat/nada en les reunions del Comitè Directiu.

Secció segona. Les comissions de treball**Article 45. Definició de comissions de treball**

Les comissions de treball són òrgans d'estudi i deliberació, de naturalesa tecnicopolítica, en els quals poden enquadrar-se, sota la direcció d'un coordinador o una coordinadora, les persones afiliades i simpatitzants que ho desitgin.

La Comissió de Treball pot, així mateix, decidir obrir-se a la participació de la resta de la ciutadania.

Les comissions de treball són creades en cada moment segons les necessitats polítiques i deixen d'existir quan finalitza la tasca que els ha estat encomanada.

Article 46. Funcionament de les comissions de treball

Les comissions de treball tenen, bàsicament, les funcions següents:

- a) Dictar les normes necessàries per ordenar el seu funcionament.
- b) Fer el seguiment actualitzat i permanent de l'activitat política interna i externa relativa al seu àmbit de competència.
- c) Assessorar en la seva especialitat el Grup Parlamentari, el Govern o els comuns.
- d) Elaborar, a iniciativa pròpia o del Comitè Directiu, estudis tècnics, informes i propostes relacionats amb la matèria de la seva especialitat.

- e) Donar suport a l'activitat dels membres del partit que tinguin responsabilitats polítiques al Consell General, el Govern o els comuns.
- f) Col·laborar en els treballs electorals, així com en els de formació i expansió del partit.
- g) Col·laborar en la concreció de les alternatives del partit en el seu sector a partir de les resolucions dels congressos i, en especial, amb l'aportació al Comitè Directiu i a l'Executiva del material necessari per al desenvolupament de les seves funcions.
- h) Presentar propostes de candidats i candidates del seu àmbit als òrgans del partit encarregats de l'elaboració de les llistes electorals.

Article 47. El coordinador o la coordinadora de les comissions de treball

Els coordinadors o les coordinadores de les Comissions de Treball, elegits per cadascuna de les comissions, convoquen i presideixen les reunions de la comissió respectiva, coordinen i impulsen les diferents actuacions dins l'àmbit d'actuació corresponent i dinamitzen l'activitat de la comissió.

Secció tercera. La Joventut Socialdemòcrata d'Andorra

Article 48. Definició de la Joventut Socialdemòcrata d'Andorra

La secció juvenil del partit s'anomena Joventut Socialdemòcrata d'Andorra (JSA), i és l'òrgan de reflexió, d'acció i d'intervenció propi de les persones joves, afiliades o simpatitzants del PS o no, que desitgin treballar per a la joventut al costat dels membres del partit socialdemòcrata.

La JSA canalitza la veu, les inquietuds i les exigències del jovent per transformar-les en actuacions polítiques.

Aquesta secció tindrà llibertat per organitzar-se com els seus membres considerin adient.

Article 49. Funcionament de la Joventut Socialdemòcrata d'Andorra

La JSA es reconeix en la declaració de principis del PS i en els estatuts del PS.

Les persones membres de la Joventut Socialdemòcrata d'Andorra defineixen la seva actuació política i escullen elles mateixes els seus responsables.

Per la seva dimensió, l'àmbit d'acció de la JSA és nacional.

La JSA disposarà dels mitjans financers següents:

- Les cotitzacions dels seus membres.
- Les campanyes d'autofinançament o activitats pròpies.
- Les subvencions del PS.
- Les donacions i les contribucions dels càrrecs públics que formen part de la Joventut Socialdemòcrata d'Andorra.

Article 50. Membres de la Joventut Socialdemòcrata d'Andorra

L'edat per a les persones membres de la Joventut Socialdemòcrata d'Andorra és fins als 35 anys sense derogació ni excepció. L'adhesió és lliure i individual.

Article 51. La representació de la Joventut Socialdemòcrata d'Andorra

La representació de la JSA recau en el coordinador o la coordinadora i el/la portaveu.

Les persones representants de la JSA són membres de ple dret del Comitè Directiu del PS.

Secció quarta. La Secretaria de Polítiques d'Igualtat

Article 52. Definició de la Secretaria de Polítiques d'Igualtat

La Secretaria de Polítiques d'Igualtat és l'òrgan del partit encarregat de la proposta i promoció de l'aplicació de polítiques que afectin les dones, el col·lectiu LGBTIQ+, les persones amb diversitat funcional i altres col·lectius discriminats.

Article 53. Funcions de la Secretaria de Polítiques d'Igualtat

Corresponen a la Secretaria de Polítiques d'Igualtat la definició, l'impuls i la coordinació de les polítiques de lluita pels drets d'igualtat, de no-discriminació i de normalització de la condició de tots els col·lectius sotmesos a discriminació en les activitats socials i polítiques, en especial les dones, les persones amb diversitat funcional, les lesbianes, els gais, les persones bisexuals, transgènere, intersexuals, *queer* i qualsevol altre tipus d'orientació sexual o identitat de gènere socialment marginades i oprimides.

Capítol tercer. Els òrgans de control i de garanties

Secció primera. La Comissió de Garanties

Article 54. Definició de la Comissió de Garanties

La Comissió de Garanties és l'òrgan instructor dels expedients sancionadors i els ha de resoldre segons les normes estatutàries i el Reglament de funcionament que, amb aquest propòsit, aprovi el Comitè Directiu.

Article 55. Membres de la Comissió de Garanties

El Comitè Directiu elegeix, mitjançant votació en el si dels seus membres, una Comissió de Garanties formada per tres membres. El seu mandat coincideix amb el del Comitè Directiu.

En el cas que la Comissió de Garanties rebi la demanda d'obertura d'un expedient, els tres membres restaran suspesos de les seves funcions dins el Comitè Directiu durant tota la durada del procés.

Ser membre de la Comissió de Garanties és incompatible amb ser membre de l'Executiva del partit.

Article 56. Funcionament

Qualsevol afiliat o afiliada del partit pot sol·licitar l'obertura d'un expedient. La Comissió de Garanties decideix si és procedent admetre'l a tràmit. Pel cas l'afiliat o afiliada a qui s'hagi obert expedient sigui membre de la Comissió de Garanties, aquest no podrà efectuar les seves funcions i el Comitè Directiu elegirà un substitut *ad hoc*.

La Comissió de Garanties pot suspendre de militància qualsevol afiliat o afiliada a qui s'hagi obert expedient, sempre que pugui argumentar-se la necessitat d'adoptar aquesta mesura, a fi d'evitar mals a l'organització. Si la resolució de la Comissió de Garanties és favorable a la persona expedientada o no es pronuncia en el termini establert, l'expedientat o expedientada recuperarà la plenitud dels seus drets d'afiliació en el cas que se li hagin suspès.

Contra la resolució que dicti aquesta Comissió podrà apel·lar-se en segona instància davant del Comitè Directiu.

Article 57. Mesures cautelars i preventives

L'Executiva és l'executora de les decisions adoptades per la Comissió de Garanties. Només en el cas de circumstàncies d'especial gravetat, l'Executiva del partit pot adoptar, amb caràcter preventiu, mesures consistents en la dissolució o el cessament en les seves funcions dels òrgans o col·lectivitats del partit que hagin adoptat decisions o actituds que perjudiquin o puguin perjudicar el partit.

Si concorreguessin circumstàncies d'aquest tipus, també podria acordar, amb caràcter preventiu, la suspensió de militància d'un afiliat o afiliada. En aquest cas haurà de tramitar les actuacions a la Comissió de Garanties per tal que obri l'expedient corresponent. En qualsevol dels dos casos, es podrà recórrer contra la decisió de l'Executiva del partit davant la Comissió de Garanties, i la decisió d'aquesta Comissió, davant el Comitè Directiu.

Secció segona. El defensor o la defensora de l'afiliat i l'afiliada

Article 58. Definició i funcions del defensor o defensora de l'afiliat i l'afiliada

El defensor o la defensora de l'afiliat i l'afiliada té com a missió la defensa dels drets dels afiliats quan aquests drets hagin estat lesionats per algun òrgan del partit o per algun altre afiliat o afiliada. Així mateix, intervé en les qüestions que lesionin la imatge del partit sense arribar a constituir un fet susceptible de l'actuació de la Comissió de Garanties.

Article 59. Nomenament del defensor o la defensora de l'afiliat i l'afiliada

El defensor o la defensora de l'afiliat i l'afiliada és elegit o elegida pel Congrés per a un període de quatre anys i la seva actuació, regulada per un Reglament aprovat pel Comitè Directiu, podrà ser d'ofici o a instància de part.

Tots els òrgans del partit col·laboraran amb el defensor o la defensora de l'afiliat i l'afiliada en les actuacions que vulgui emprendre.

Secció tercera. El censor o la censora de comptes

Article 60. Definició i funcions del censor o la censora de comptes

El censor o la censora de comptes és la persona encarregada de supervisar l'administració econòmica i patrimonial del partit i de comprovar que s'ajusta a les resolucions dels òrgans competents i a la normativa vigent.

Article 61. Nomenament del censor o la censora de comptes

El censor o la censora de comptes l'elegeix el Comitè Directiu en el si dels seus

membres. El seu mandat coincideix amb el del Comitè Directiu. La condició de censor/a és incompatible amb la pertinença a l'Executiva del partit.

Article 62. Rendició de comptes

El censor o la censora de comptes dona compte de la seva gestió:

- davant el Congrés ordinari del partit;
- un cop l'any davant del Comitè Directiu;
- cada vegada que ho demani el Comitè Directiu.

Així mateix, el censor o la censora de comptes ha d'elaborar un informe previ a la presentació per part de l'Executiva del pressupost anual del partit i del compte liquidat de l'exercici anterior.

Capítol quart. Eleccions primàries obertes a la ciutadania per escollir candidats o candidates a cap de Govern o a cònsol major

Article 63. Eleccions primàries

L'elecció del candidat o candidata a cap de Govern o a cònsol major s'efectua a través d'eleccions primàries obertes a la ciutadania.

No obstant, en cas de coalició, s'entén que el candidat o candidata encapçalarà les llistes en representació del PS en la posició acordada en el marc de la coalició.

El reglament de primàries del partit desenvoluparà qui pot ser candidata o candidat en cada elecció.

Article 64. Convocatòria d'eleccions primàries obertes a la ciutadania

El Comitè Directiu aprova l'inici d'un procés d'eleccions primàries amb un temps suficient perquè la persona escollida pugui preparar-se adequadament per a les eleccions. L'Executiva pot plantejar l'inici d'aquest procés segons la situació política, però tenint en compte que convé fer-les dos anys abans de la convocatòria ordinària d'unes eleccions generals o comunals. El termini per iniciar de manera efectiva el procés d'eleccions primàries ha de ser entre un any i mig i un any abans de la convocatòria ordinària de les eleccions generals o comunals.

Article 65. Validació de precandidatures i candidatures

Per esdevenir candidat o candidata a les eleccions primàries, el precandidat o la precandidata ha de disposar del suport suficient de la militància en forma d'un mínim de signatures d'afiliats a favor seu.

Els precandidats i les precandidates restaran suspesos de les seves funcions com a

membres d'òrgans de direcció del Partit mentre duri el procés, així com en el cas que esdevinguin formalment candidates o candidats a les eleccions primàries.

Correspon a la Comissió de Candidatures validar les precandidatures per tal que les que compleixin les condicions determinades en aquests estatuts esdevinguin formalment candidats o candidates a les eleccions primàries.

En cas que hi hagi una única candidatura validada per la Comissió de Candidatures, la persona candidata esdevindrà de manera automàtica candidat o candidata a cap de Govern o candidat o candidata a cònsol major i s'aturarà el procés de primàries.

Article 66. Calendari, procediment, condicions i organització

El calendari, el procediment i les condicions de les eleccions primàries els determina el Comitè Directiu mitjançant un reglament de primàries.

L'organització de les primàries va a càrrec de la Comissió de Candidatures amb el suport de l'Executiva.

Article 67. Dret a vot

A les eleccions primàries poden votar totes les persones majors de 16 anys residents al país.

En el cas d'eleccions primàries d'eleccions comunals, els potencials electors hauran de residir o votar a la parròquia on es desenvolupin les esmentades eleccions primàries. El Comitè Directiu pot determinar altres condicions per poder votar mitjançant el reglament de primàries.

Article 68. Proclamació del candidat o candidata

L'escrutini el porta a terme la Comissió de Candidatures i n'informa a l'Executiva, que ha de fer públic el resultat de les eleccions primàries i la proclamació del candidat guanyador o la candidata guanyadora.

Article 69. Resolució de conflictes

La Comissió de Candidatures és l'òrgan encarregat de resoldre els conflictes que puguin sorgir durant el procés d'eleccions primàries.

En cas d'existència d'un conflicte greu durant el desenvolupament del procés d'eleccions primàries en el qual s'hagin vulnerat els principis de democràcia, transparència, equitat i justícia, el Comitè Directiu podrà invalidar el resultat i reiniciar el procés o bé, si els terminis electorals no permeten repetir el procés, procedir a nomenar els candidats.

Capítol cinquè. Els càrrecs públics del partit

Article 70. Compromís dels candidats a càrrec públic

Les persones afiliades del partit es comprometen per escrit, abans de signar la candidatura, a deixar el càrrec per al qual són candidats o candidates si abandonen el partit després d'haver resultat elegits o elegides.

Article 71. Obligacions dels càrrecs públics

El Comitè Directiu elaborarà un Reglament de càrrecs públics que reguli la seva relació amb l'organització del partit, dintre de les normes previstes en aquests estatuts.

Els afiliats i afiliades que ocupin càrrecs públics en representació del partit, ja siguin electes o de lliure designació, tenen l'obligació de lliurar una aportació econòmica mensual en funció dels criteris que s'estableixin al Reglament de finançament. Així mateix, tenen l'obligació de participar d'una manera activa en la vida orgànica dels comitès als quals pertanyin.

Els càrrecs públics, en el moment del nomenament, s'obliguen a fer una declaració de béns en sobre tancat dipositat davant un notari o notària, que hauran de repetir en el moment de deixar el càrrec i que hauran d'actualitzar quan s'hi produeixin canvis significatius, i l'han d'entregar a la Batllia en cas de processament judicial.

Els registres d'aportacions econòmiques i d'activitat comunal i parlamentària, així com el nom dels càrrecs públics que hagin presentat la declaració de béns i activitats, han d'estar a la disposició de les persones afiliades. El Comitè Directiu arbitrarà els mecanismes necessaris per regular-hi l'accés.

Article 72. Constitució de grups

Els afiliats i afiliades del partit que ocupin càrrecs electius de representació pública formaran grups parlamentaris, comunals o de qualsevol altre tipus. La seva actuació i relació amb l'organització s'ha d'ajustar als punts següents:

- a) Cada grup actua de comú acord amb l'òrgan executiu del seu nivell, designa d'entre els seus membres un o una portaveu i, en el cas dels grups parlamentaris, un president o presidenta i un president o presidenta suplent. El grup coordina i impulsa la política parlamentària o comunal, sota la direcció dels òrgans corresponents del partit a cada nivell.
- b) Els grups comunals i el Grup Parlamentari han de portar un registre de les decisions que adoptin en el marc de la seva autonomia de gestió. De forma periòdica, l'Executiva arbitra les mesures oportunes perquè els grups esmentats informin regularment de la seva gestió i, en general, sobre la política parlamentària o comunal desenvolupada, segons escaigui, a l'òrgan de direcció corresponent.

Títol IV. Règim econòmic i patrimonial

Article 73. La gestió econòmica i patrimonial del partit

L'Executiva del partit, i en el seu si el secretari o la secretària d'organització, és l'òrgan encarregat de l'administració econòmica i patrimonial del partit, de vetllar perquè es compleixi escrupolosament la legislació vigent en aquesta matèria i de garantir la màxima transparència en l'obtenció i la gestió dels recursos destinats a finançar les activitats del partit. A aquests efectes, l'Executiva ha d'atorgar els apoderaments necessaris.

Concretament, són competències del secretari o la secretària d'organització en aquest àmbit:

- a) Elaborar els pressupostos de funcionament ordinari i, si escau, extraordinari, així com els pressupostos de les campanyes electorals, els quals han de ser aprovats en primera instància per l'Executiva del partit i definitivament pel Comitè Directiu. En el primer trimestre de l'any ha de presentar la liquidació del pressupost de l'any anterior i el balanç general, així com l'informe previ preceptiu del censor o la censora de comptes.
- b) Dictar les normes de compliment obligat relatives a l'administració, el finançament i la comptabilitat de les diverses instàncies del partit.
- c) Dotar-se dels instruments de control intern adequats.
- d) Sol·licitar auditories externes quan calgui, així com intervenir els comptes de qualsevol dels òrgans del partit, sense perjudici de les responsabilitats en què hagin pogut incórrer els seus i les seves responsables.
- e) Donar compte de l'evolució econòmica del partit a l'Executiva del partit almenys una vegada al trimestre, i al censor o la censora de comptes una vegada al semestre.
- f) Proposar a l'Executiva del partit la quota que cada afiliat i afiliada ha d'aportar, així com les quotes extraordinàries que, amb caràcter excepcional, consideri necessàries.
- g) Controlar les quotes específiques dels càrrecs públics del partit.

Article 74. Els recursos econòmics del Partit Socialdemòcrata

El recursos del partit provenen:

- a) De les quotes ordinàries de caràcter periòdic de les persones afiliades.
- b) De les quotes especials abonades pels càrrecs electes remunerats escollits en llistes del partit, així com de les persones titulars de llocs de lliure designació. El Reglament de finançament del partit, que ha d'aprovar el Congrés a proposta del Comitè Directiu, preveu l'import de les quotes especials.
- c) De les aportacions extraordinàries que acordi el Congrés per atendre despeses de caràcter excepcional.
- d) Dels rendiments dels seus béns patrimonials.
- e) De les subvencions, llegats i donacions que es produeixin a favor del partit. El Reglament de finançament preveu les condicions d'acceptació d'aquest tipus de recursos.

El Comitè Directiu ha d'adoptar un reglament de finançament del Partit Socialdemòcrata per desenvolupar aquestes fonts de finançament. Aquest reglament s'ha de confeccionar en concordança amb les disposicions de la legislació vigent.

Article 75. Assignacions específiques

En la mesura que les finances del partit ho permetin, el Comitè Directiu pot establir, mitjançant el Reglament de finançament, una assignació a favor dels comitès locals o altres òrgans del partit amb càrrec al pressupost, per tal que puguin atendre les seves despeses específiques.

Article 76. Retribució dels càrrecs del partit

Els càrrecs del partit són gratuïts. Només poden rebre una retribució de forma regular els càrrecs tècnics, com el de secretari executiu o secretària executiva, i el personal administratiu i subaltern contractat. Tanmateix, el Reglament de finançament pot preveure una compensació de funcions per als càrrecs del partit que hagin de desenvolupar una funció de representació de forma habitual o tinguin una càrrega de treball extraordinària. Aquesta compensació no pot ser genèrica i ha de ser establerta per a cada acte, desplaçament o situació.

Títol V. Dissolució i liquidació del partit

Article 77. Dissolució

La dissolució del Partit Socialdemòcrata només pot ser acordada pel Congrés, en reunió extraordinària degudament convocada a aquest efecte. L'acord de dissolució només és vàlid si és pres per la majoria de les persones afiliades presents.

El partit es pot dissoldre en qualsevol cas per qualsevol de les causes legalment previstes.

Article 78. Liquidació

En cas de dissolució del partit, el Congrés ha d'adoptar les disposicions oportunes i, segons les disposicions de la legislació vigent, per a la liquidació dels béns i drets, i de les obligacions econòmiques pendents.

També ha de decidir la destinació que calgui donar al romanent del resultat de la liquidació.

Disposició transitòria única

Mentre no es canviï la nomenclatura de la normativa i la documentació anterior a la modificació dels estatuts, s'entendrà que "Comitè Executiu" fa referència a "Executiva".